USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D., v právní věci žalobce: **A. S.**, zastoupeného JUDr. Alenou Lněničkovou, advokátkou, se sídlem Jandova 8, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2009, č. j. OAM - 39/LE - 05 - 07 - 2009, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2009, č. j. 46 Az 12/2009 - 47,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Aleně Lněničkové, advokátce, se sídlem Jandova 8, Praha 9, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 2400 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se svou kasační stížností domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2009, č. j. 46 Az 12/2009 - 47, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2009, č. j. OAM - 39/LE - 05 - 07 - 2009. Napadeným správním rozhodnutím žalovaný stěžovateli neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), neboť stěžovatel nesplňoval podmínky pro udělení ani jedné z forem mezinárodní ochrany.

Ve své kasační stížnosti stěžovatel uvádí kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel ve své kasační stížnosti na několika místech zdůrazňuje, že mu v případě návratu do vlasti hrozí

velmi vážný postih, neboť je kurdské národnosti a je hledán tajnou policií. Policie stěžovatele viní z toho, že kritizoval stávající režim a hlavu státu a že napadl jednoho z příslušníků tajné policie. Stěžovatel rovněž uvádí, že měl již dříve problémy kvůli své národnosti a že byl již dříve tajnou policií zadržen a mučen, což výrazně zvyšuje jeho obavy z návratu do vlasti. Je tedy přesvědčen, že dostatečně prokázal, že má odůvodněný strach z pronásledování zejména z důvodu náboženství a pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Na tomto základě jsou v jeho případě splněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.

Stěžovatel je rovněž přesvědčen, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, neboť prokázal, že má důvodné obavy, že mu v případě vrácení do vlasti hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy spočívající především ve vážném ohrožení jeho života nebo lidské důstojnosti. Pokud soud pouze konstatoval, že žalovaný zjistil, že stěžovatel nenáleží k osobám ohroženým skutečnostmi vyjmenovanými v § 14a zákona o azylu, a odkázal při tom na zprávu o zemi původu z roku 2006, založil tak nepřezkoumatelnost svého rozhodnutí podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Na závěr své kasační stížnosti stěžovatel nesouhlasí s postupem žalovaného, který podle něj nepostupoval tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. V této souvislosti žalovaný zejména nesprávně zhodnotil provedené důkazy, nedostatečně se vypořádal se všemi okolnostmi případu a nehodnotil je ve vzájemných souvislostech. Žalovaný si měl podle stěžovatele opatřit aktuální zprávy ohledně dodržování práv kurdské menšiny vztahující se ke dni jeho rozhodnutí v této věci. Tyto skutečnosti podle stěžovatele opodstatňují podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný uvedl, že popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť jak jeho rozhodnutí, tak i napadený rozsudek krajského soudu, byly podle jeho názoru vydány v souladu s právními předpisy. K námitkám, které stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje, uvedl, že jsou obdobné těm, které uplatnil v podané žalobě a k nimž se již plně vyjádřil krajský soud v napadeném rozsudku. K námitkám stěžovatele týkajícím se použitých zpráv žalovaný uvedl, že se jedná o zprávy, které jsou relevantní a dostačující pro posouzení situace v zemi původu stěžovatele. Není důvod pochybovat o jejich věrohodnosti. Stěžovatel měl během řízení před žalovaným možnost seznámit se se všemi informacemi, ze kterých žalovaný při rozhodování vycházel, vyjádřit se k nim či ke způsobu jejich získání a případně navrhnout jejich doplnění. Ani jedné z těchto možností však stěžovatel nevyužil. Za zcela účelová pak žalovaný považuje tvrzení stěžovatele o tom, že byl vězněn a mučen, které stěžovatel poprvé uplatnil až během řízení před soudem.

Stěžovatel využil svého práva repliky a k vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti a kromě skutečností již uvedených v kasační stížnosti zdůraznil, že nesouhlasí s návrhem žalovaného na zamítnutí kasační stížnosti a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Dříve než Nejvyšší správní soud přistoupil k věcnému posouzení kasační stížnosti, bylo na něm zhodnotit, zda kasační stížnost splňuje všechny formální náležitosti, které na

ni klade soudní řád správní. Dospěl k závěru, že kasační stížnost byla podána včas, napadené rozhodnutí je rozhodnutím, proti kterému lze tento mimořádný opravný prostředek ve smyslu § 102 s. ř. s. podat, a stěžovatel je osobou, která byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo. Rovněž je řádně zastoupen ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Ze spisového materiálu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel, státní občan Syrské arabské republiky, přicestoval do České republiky dne 19. 1. 2009 a dne 26. 1. 2009 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Ve své žádosti stěžovatel mimo jiné uvedl, že je kurdské národnosti a že se obává svého návratu do vlasti z důvodu, že je hledán tajnou službou. Tajná služba po stěžovateli pátrá v důsledku potyčky vzniklé mezi bratrem stěžovatele a příslušníky tajné služby, kteří ve společném květinářství stěžovatele a jeho bratra požadovali odebrání zboží bez zaplacení. Podle stěžovatele se ze strany příslušníků tajné služby jedná o běžný postup. Stěžovatel, který potyčku zpozoroval z protější ulice, se do ní posléze rovněž zapojil. Poté, co jeden z příslušníků tajné služby vytáhl zbraň, stěžovatel i jeho bratr z místa utekli. Bratr stěžovatele byl následně zatčen v místě svého bydliště, kam bezprostředně po události běžel, a byl uvězněn po dobu dvaceti dnů. Stěžovatel, který se ukrýval u své sestry, zatčen nebyl. Jeho strýc mu však doporučil zemi opustit. Dne 2. 2. 2009 provedl žalovaný se stěžovatelem pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany za účelem spolehlivého zjištění skutkového stavu věci. V pohovoru stěžovatel uvedl, že nikdy nevykonával veřejnou funkci ani se jinak politicky neangažoval. Po potyčce, která se odehrála v květinářství, se strýc stěžovatele informoval o stavu věci na policii, kde mu bylo sděleno, že stěžovatel nadával na režim a napadl příslušníka tajné policie. V této souvislosti mu strýc doporučil odjet ze země. Stěžovatel dále uvedl, že se jej příslušníci tajné služby často vyptávali na ostatní Kurdy, avšak s tím stěžovatel žádné problémy podle svého tvrzení neměl. Ze správního spisu rovněž vyplynulo, že žalovaný ve správním řízení vycházel ze zpráv o situaci v zemi původu, a to ze zprávy Sýrie – Informace vypracované Oddělením pro dokumentaci a šetření Úřadu Generálního komisaře pro uprchlíky a osoby bez státní příslušnosti (CEDOCA) Belgického království z roku 2006 a Sýrie – Informace Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska z roku 2007. Žalovaný nedospěl k závěru, že by stěžovatel byl pronásledován pro uplatňování politických práv a že by mu hrozila ze strany bezpečnostních složek perzekuce ve smyslu zákona o azylu. Tento svůj závěr založil žalovaný převážně na skutečnosti, že stěžovatel odcestoval ze země legálně a že po něm tedy bezpečnostní složky nepátrají. V případě návratu do Sýrie mu tedy žádné problémy nehrozí.

Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je - kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce jako obecného poslání správního soudnictví - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto

řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování činnosti krajských soudů.

K otázce přijatelnosti kasační stížnosti, a tudíž výkladu pojmu „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, se Nejvyšší správní soud podrobně vyjádřil ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. Dle tohoto usnesení je kasační stížnost přípustná: 1) ohledně právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) ohledně právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny odlišně, 3) v případě potřeby změnit výklad určité právní otázky dosud řešené správními soudy jednotně (tzv. judikaturní odklon) a 4) v případě, kdy by bylo v napadeném rozhodnutí správního soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se přitom v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud (a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, (b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu z 4. 5. 2006, č. j. 2 Azs 40/2006 - 57; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

V daném případě se jedná o situaci, kdy předmětné právní otázky již byly řešeny předchozí judikaturou Nejvyššího správního soudu. V této souvislosti odkazuje Nejvyšší správní soud na rozsudek ze dne 27. 5. 2009, č. j. 6 Azs 20/2009 - 64, v němž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že braní zboží bez placení a vyptávání lze považovat za „mírnější formu hrubosti ze strany policie“. Takové potíže však nemohou prokázat odůvodněnost obav z pronásledování, neboť nedosahují judikaturou vymezené intenzity (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2008, č. j. 9 Azs 5/2008 - 98). Zmiňované potíže stěžovatele s příslušníky tajné služby tedy nespadají pod žádný z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2003, sp. zn. 6 Azs 12/2003, je „*smyslem práva azylu poskytnout žadateli ochranu. Nejde však o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; nárok na udělení azylu vzniká jen z důvodů vypočtených v § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu*“.

Otázkou důsledků návratu osob kurdské národnosti do Syrské arabské republiky a s tím souvisejícího udělení doplňkové ochrany těmto osobám se Nejvyšší správní soud již několikrát zabýval a dospěl k závěru, že neúspěšným žadatelům o mezinárodní ochranu kurdské národnosti nehrozí po návratu do Sýrie žádné jednání, které by bylo možno vzhledem k jeho intenzitě považovat za mučení, nelidské či ponižující zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. např. usnesení ze dne 17. 4. 2008, č. j. 9 Azs 5/2008 - 98, či usnesení ze dne 27. 5. 2009, č. j. 6 Azs 20/2009 - 64). Dále v této souvislosti Nejvyšší správní soud již judikoval, že při zjišťování vlastností tvrzené újmy je nezbytné přihlédnout k okolnostem pobytu stěžovatele v zemi původu a jeho odchodu. Nevyplývá-li z těchto okolností, že by osobní situace stěžovatele po návratu byla nějak excesivní a zásadně horší, než situace velké většiny příslušníků kurdské národnosti, nelze usuzovat na bezprostřední a reálnou hrozbu újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu (srov. usnesení č. j. 9 Azs 5/2008 – 98).

K požadavkům, jímž musí dostát informace zjištěné žalovaným o zemi původu, se Nejvyšší správní soud vyjádřil ve svém rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81. Dospěl zde k závěru, že *„informace o zemi původu použité ve věci mezinárodní ochrany musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné“*. Nejvyšší správní soud je v nyní posuzované věci toho názoru, že požadavky kladené citovaným rozhodnutím na informace o zemi původu byly splněny; námitky stěžovatele se vztahují pouze k otázce jejich aktuálnosti. V této souvislosti Nejvyšší správní soud zdůrazňuje především časovou náročnost pořizování těchto zpráv a rovněž jejich následného překládání, které je v našich podmínkách nezbytné. Konkrétní subjekty, ať již se jedná o neziskové organizace, mezinárodní organizace či vrcholné správní orgány rozličných států své zprávy zpracovávají obvykle jednou ročně. Ze zpráv, ze kterých žalovaný vycházel a které jsou založeny ve spise, vyplývá, že jejich překlad měl žalovaný k dispozici až přibližně rok po jejich zpracování. Z tomto kontextu nelze předmětné zprávy z let 2006 a 2007 považovat za neaktuální za situace, kdy stěžovatel opustil zemi původu v říjnu 2008 a žalovaný rozhodoval v únoru 2009; ostatně stěžovatel ani netvrdí, že by v zemi jeho původu došlo od roku 2007 k významným změnám.

Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, neboť ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje odpověď na posuzované námitky; krajský soud rozhodl plně v souladu s touto judikaturou. S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

Ke stěžovatelově žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti soud konstatuje, že dle § 32 odst. 5 zákona o azylu má podání kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ve věci mezinárodní ochrany odkladný účinek. Proto není třeba o této žádosti samostatně rozhodovat, když stejný výsledek jako přiznání odkladného účinku plyne přímo ze zákona.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

Krajský soud svým usnesením ze dne 14. 5. 2009, č. j. 46 Az 12/2009 - 24, ustanovil JUDr. Alenu Lněničkovou, advokátku, se sídlem Jandova 8, Praha 9, zástupkyní stěžovatele pro řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného. Nejvyšší správní soud přiznal zástupkyni stěžovatele v souladu s § 35 odst. 8 s. ř. s. odměnu za zastupování, a to za jeden úkon právní služby spočívající v sepsání kasační stížnosti ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a také náhradu hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby. Ustanovená zástupkyně stěžovatele žádala rovněž o odměnu za úkon právní služby spočívající v sepsání repliky k vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti a odpovídající náhradu hotových výdajů. Nejvyšší správní soud však dospěl k závěru, že předmětná replika neobsahuje žádné skutečnosti, jež by ustanovená zástupkyně stěžovatele neuvedla

již v kasační stížnosti. Z tohoto důvodu tedy Nejvyšší správní soud odměnu za druhý úkon právní služby nepřiznal. Celkově tak Nejvyšší správní soud přiznal zástupkyni stěžovatele částku 2400 Kč jako odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů. K výplatě této částky pak Nejvyšší správní soud stanovil přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. února 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu